

Η εξίσωση της γλώσσας

ΤΗΣ ΕΛΕΝΗΣ ΓΚΙΚΑ

«**Η** πο χρωματιστή ταινία που είδα ποτέ είναι ο ασπρόμαυρος "Καθρέφτης", εγώ όμως είμαι της "Θυσίας",

εγώ είμαι εκείνου του θανάτου που αναβάλλεται, που ακυρώνεται γιατί ο αφέτης έσφαλε στον πυροβολισμό, εγώ είμαι εκείνης της ζωής που επιμένει, πείσμων, τούτο το σώμα θέλω να περάσει άβροχο την ερυθρά του θάλασσα, να φτάσει απέναντι με όλες τις μνήμες του άτρωτες. Το σώμα μου. Τι θα θυμάται όταν ξεχάσω;».

Μας συνηθίζει ο Αχιλλέας Κυριακίδης στα γλωσσικά αινίγματα, ίσως και να είναι ο μόνος που έχει για λογοτεχνικό του τρόπο τις γλωσσικές εξισώσεις. Συμπυκνώνοντας την ιστορία μας σε «Κωμωδία» τρισυπόστατη και το παράδοξο της ανθρωπίνης συνθήκης στο «360», επιστρέφει με μια καινούργια νουβέλα του, για να ανιχνεύσει το σώμα της γλώσσας και το σώμα του ανθρώπου. Γιατί μπορεί και η γλώσσα του ανθρώπου να είναι το σώμα του.

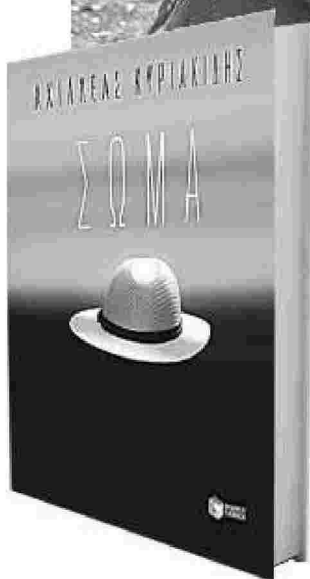
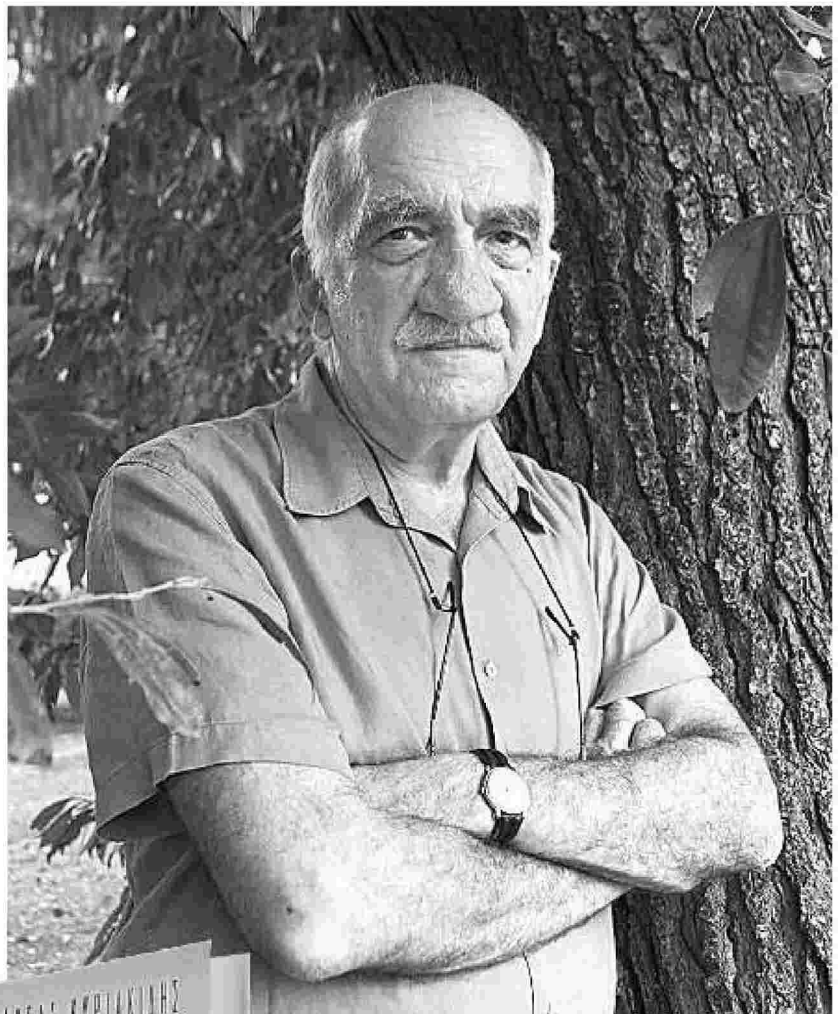
Τα κλειδιά αυτού του αυθαίρετου (;) συμπεράσματος από μέρους μου είναι δάνεια από το συγγραφικό απόσπασμα του οπισθόφυλλου: Ο πο-χρωματιστός-ασπρόμαυρος «Καθρέφτης» που είναι η μνήμη του σώματος, αυτό το «σώμα θυμήςου» που απομένει πριν από την τελική έξοδο με-ζωή-ιστορία-κι-όνειρο σε μια άλλη συνέχεια και συνέπεια. Και εκείνος ο Καθηγητής της «Θυσίας» ο οποίος για να αποτρέψει εκείνο-που-έρχεται για την ανθρωπότητα θυσιάζει την ίδια του την υπόσταση, τη γλώσσα (είναι καθηγητής Γλωσσολογίας).

Σε πέντε πράξεις

Ανάμεσα σε ας πούμε πρόλογο και επίλογο, το χρονικό μιας εξέτασης και εκείνο που προηγείται από τα αποτελέσματά της (την τελική ετυμολογία), η-διά του-σώματος-ζωή σε πέντε πράξεις: εξάλλου στο πάσχον σώμα μπορεί και να είναι, τελικά, η ψυχή.

Το πάσχον σώμα είναι εκείνο που αντιλαμβάνεται, που «βλέπει»: και ο Μάρτιος Σταύρου όχι τυχαία από το Μαρτινιανός βιογραφείται όσο πιο ειλικρινώς κι έντιμα από τα παθήματα του σώματος, μια περιτονίτιδα, τις παιδικές αμυγδαλές του, ένα αυτοκινητικό που τον τσαλάκωσε, βασικοί αρμοί σε μια ζωή που ο Θεός είναι γλώσσα (εν αρχή ην ο Λόγος, άλλωστε) και σε μια ζωή όπου ως βασική επιδίωξη έχει να βρει και να διασώσει ό,τι από μια πανάρχαια σωματική γλώσσα.

Όπως εκείνη που άκουσε στον διπλανό του όταν ψυχορραγούσε «οπαράγματα, μικροί μεταθανάτιοι ρόγχοι [...] ρήματα με κοινό τους μόρφωμα το σώμα, σύνθετα ρήματα που όμως εξέφραζαν το απλό, το στοιχειώδες, λέξεις μιας γλώσσας αποθέω-

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ,
«Σώμα»,
εκδόσεις
Πατάκη,
σελ. 62

Σε μια σύνθεση που είναι, αν μη τι άλλο, ένας άλλος «καθρέφτης»: ο καθρέφτης ενός ανθρώπου που γυρεύει την απάντηση ή έστω τη βασική ερώτηση πριν από την έξοδο, με ό,τι εμπιστεύεται περισσότερο στη ζώσα ζωή: το σώμα, τη γλώσσα. Ενα γοπητικό κείμενο με μακροπερίοδες σελίδες γεμάτο σύμβολα, ειρωνικό και υπαινικτικό, παιγνιώδες και υπαρξιακό, σε μια καθ' όλα σωματική γλώσσα.

Το φινάλε

Σώμα ενιαίο ακόμα και ως προς το εξώφυλλο: «Δεν ήταν η πρώτη του χειρουργική επέμβαση. Εξι χρονών, αμυγδαλές, έφαγε τα περισσότερα παγωτά που θυμάται να 'χει φάει μέσα σε πέντε μέρες, και διάβασε το πρώτο Κλασικό Εικονογραφημένο που η μυρωδιά του έμελλε να τον συνοδεύει σε κάθε διαφυγή του από λογής υπόνομους, στον θάνατο κάθε Φαντίνας - η μυρωδιά, και η εικόνα ενός καπέλου που επέπλεε στο ποτάμι, σηματοδοτώντας τον αμετάκλητο πνιγμό του Κακού».

Με φινάλε σαν τη ζωή, ανοικτό στο ενδεχόμενο. Γι' αυτό και το ξαναδιαβάζεις αμέσως μόλις το τελειώσεις.

σης του ... ουσιαστικού [...] υποταγμένης στο σώμα, στις καθαρά βιολογικές συνιστώσες, πιστής τη των πραγμάτων φύσει [...].» «Μια γλώσσα που ομνεί στο σώμα και υπηρετεί μόνο τις ανάγκες του».

Το πυκνό σώμα του «σώματος» αναζητά τις αλήθειες, τα ξεχασμένα και τα χαμένα του μέσα στην ποίηση, τον κινηματογράφο.